

FUNKCJONOWANIE
SIECI BIBLIOTEK
PUBLICZNYCH
W WOJEWÓDZTWIE
MAŁOPOLSKIM
W 2016 ROKU

INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

Stan sieci

Sieć bibliotek publicznych województwa małopolskiego tworzyło na koniec 2016 r.

- 185 bibliotek publicznych,
- 534 filie biblioteczne.

Na terenie województwa funkcjonowały 82 filie i oddziały dla dzieci oraz 40 punktów bibliotecznych.

34 biblioteki (wraz z 86 filiami) funkcjonują w strukturach ośrodków kultury.

Dotacja organizatorów dla bibliotek publicznych w 2016 r. wyniosła 100 675 142 zł. W stosunku do roku 2015 organizatorzy zwiększyli dotacje dla bibliotek o 6%. Ogółem budżety bibliotek w 2016 r. zwiększyły się o 1%.

W 2016 r. sieć bibliotek tworzyło 719 placówek

Wpływ nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej na organizację bibliotek

W 2016 r. do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie wpłynęło 5 wniosków z prośbą o zaopiniowanie zamiaru połączenia biblioteki publicznej z inną instytucją kultury. Prośby o wydanie opinii dotyczyły (wg kolejności wpłynięcia wniosku):

- MBP w Nowym Wiśniczu (pow. bocheński) – opinia WBP w Krakowie negatywna;
- MBP w Grybowie (powiat nowosądecki) – opinia WBP w Krakowie pozytywna;
- BP Gminy Tarnów z/s w Zgłobicach (pow. tarnowski) – opinia WBP w Krakowie pozytywna;
- BPMiGU Muszyna (pow. nowosądecki) – opinia WBP w Krakowie negatywna;
- GBP w Bystrej (pow. suski) – w trakcie procedowania.

Ponadto Wójt Gminy Jerzmanowice-Przegonia (pow. krakowski) zwrócił się do WBP w Krakowie z prośbą o ponowne rozpatrzenie wniosku w sprawie połączenia PiGBP w Jerzmanowicach z inną instytucją kultury.

Dotychczasowy wpływ zmian dokonanych pod wpływem obowiązujących od 2012 r. regulacji na stan małopolskiej sieci bibliotecznej jest niewielki. Do końca 2015 r. na podstawie obowiązującej procedury doszło do połączenia 2 bibliotek (dodatkowo jedna placówka została połączona z inną instytucją z obejściem przepisów). Realnie więc nowe regulacje spowodowały, że samodzielność organizacyjną straciły po 2012 r. 3 biblioteki publiczne.

Należy również zauważyć, że nowe regulacje spowodowały wśród samorządów zahamowanie działań na rzecz wyodrębniania bibliotek publicznych ze struktur innych instytucji kultury.

Zbiory biblioteczne

W bibliotekach publicznych województwa małopolskiego w 2016 r.

odnotowano wpływ:

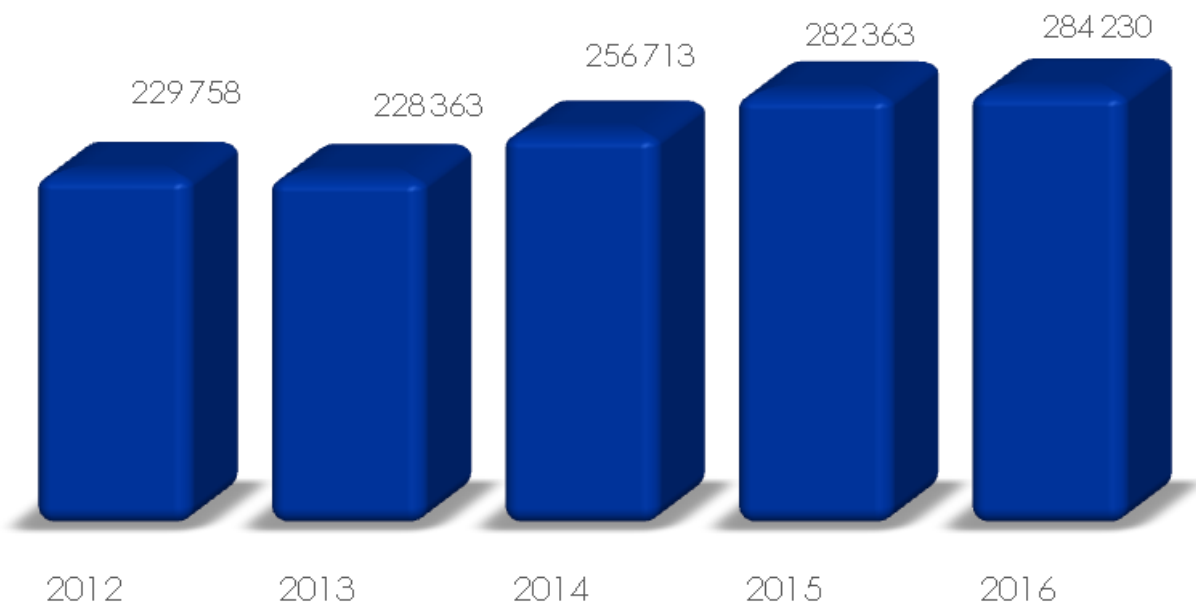
- 388 505 książek,
- 2 173 czasopism oprawnych,
- 14 248 zbiorów specjalnych.

W ramach zakupu przybyło:

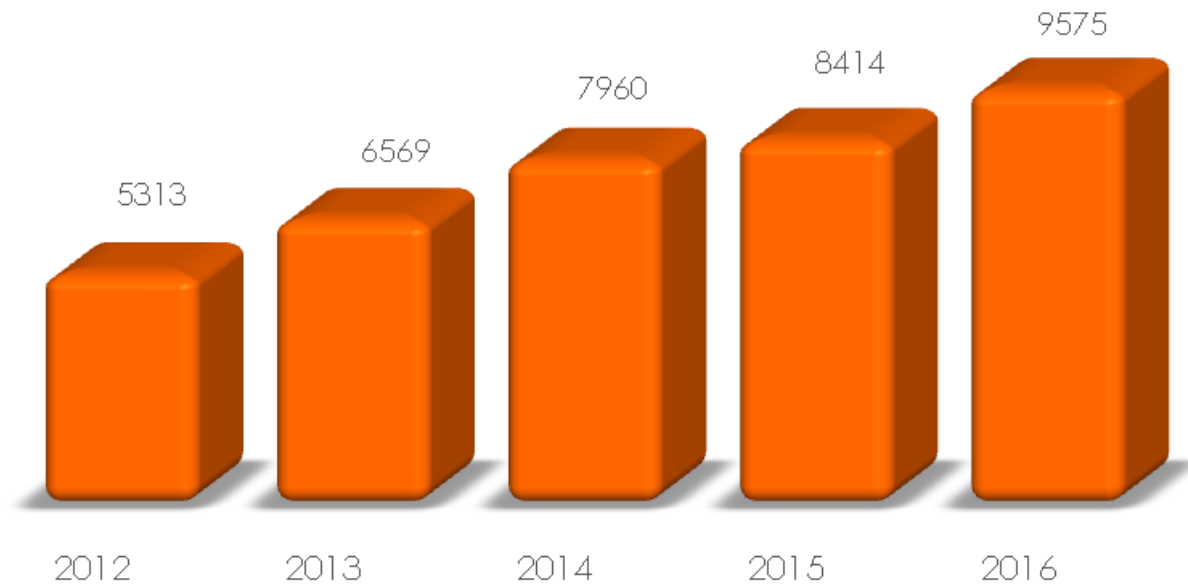
- 284 230 książek (w tym 117 407 z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- 9 575 zbiorów specjalnych (w tym 2 920 z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

Zakup książek w latach 2012-2016 (w woluminach)

Zakup zbiorów specjalnych w latach 2012-2016 (w jedn. inw.)

Wycofano ze zbiorów 430 593 jednostki inwentarzowe, w tym:

- 415 904 książki,
- 537 czasopism oprawnych,
- 14 152 zbiory specjalne.

Ogółem stan zbiorów w bibliotekach na koniec 2016 r. wyniósł 11 168 979 wol. w tym:

- 10 842 371 książek,
- 79 606 czasopism oprawnych,
- 247 002 zbiorów specjalnych.

W 2016 r. kolejny raz odnotowany został wzrost liczby kupowanych zbiorów. W stosunku do roku poprzedniego zakupiono więcej o 1 867 wol. (1%) książek i 1 161 egz. (14%) zbiorów specjalnych.

Na zakup zbiorów w 2016 r. biblioteki publiczne województwa małopolskiego przeznaczyły 7 184 055 zł (wzrost o 3% w stosunku do roku poprzedniego). Z czego:

- 86% przeznaczono na zakup książek,
- 3% to zakup zbiorów specjalnych,
- 8% przeznaczono na prenumeratę czasopism,
- 2% kosztował biblioteki dostęp do licencjonowanych zbiorów elektronicznych

Wydatki na zbiory w przeliczeniu na jednego czytelnika wyniosły 11 zł.

Najwyższe wskaźniki, biorąc pod uwagę kwotę wydaną na zakup książek na 100 mieszkańców, osiągnęły:

GBP Budzów z/s w Palczy	611,77 zł,
GBP w Korzennej	484,29 zł,
GBP w Ropie	423,95 zł,
GBP w Rzepienniku Strz.	400,97 zł,
MBP w Limanowej	400,44 zł.

Średnia cena zakupionej książki wynosiła 21,75 zł.

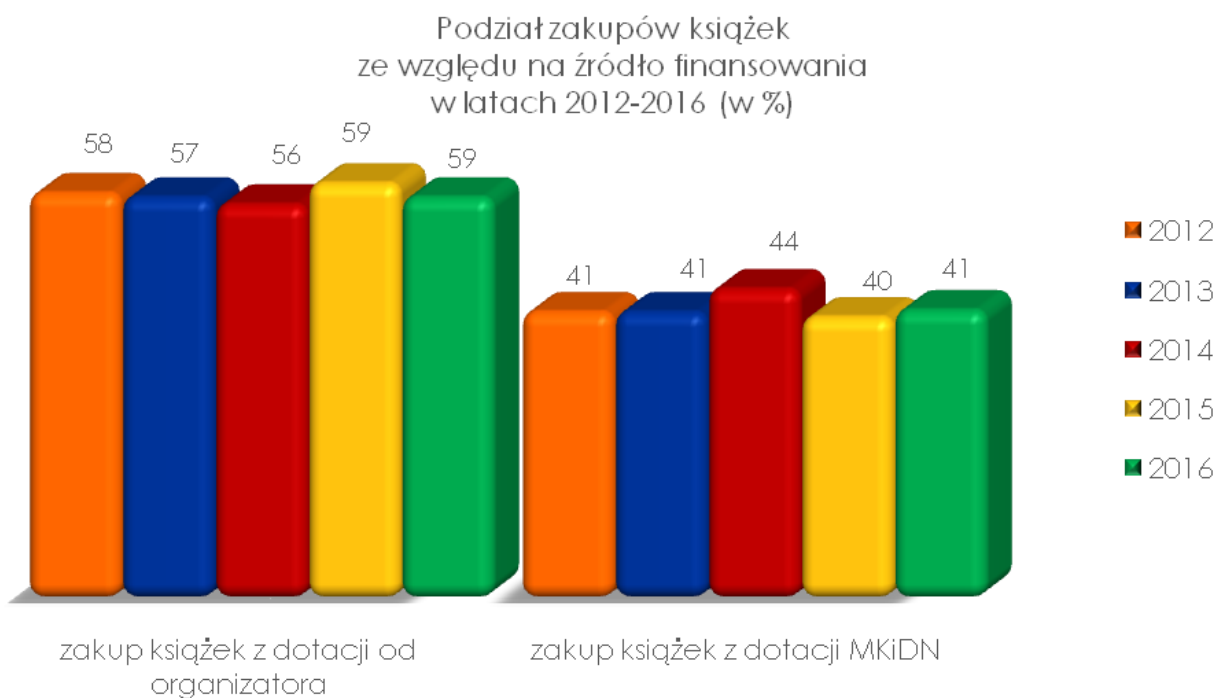
W 2016 r. nastąpił nieznaczny wzrost dotacji przeznaczonych na zakup zbiorów. W stosunku do 2015 r. biblioteki województwa małopolskiego przeznaczyły nieco mniej środków na zakup książek – 42 000 zł (1%), natomiast środki na zakup zbiorów specjalnych wzrosły o prawie o 52 000 zł (36%).

Biorąc pod uwagę procentową partycypację poszczególnych źródeł finansowania w zakupie książek, wzrósł udział dotacji MKiDN.

Wskaźnik zakupu książek w przeliczeniu na 100 mieszkańców utrzymał się na poziomie poprzedniego roku i wyniósł 8 wol.

Biorąc pod uwagę ten wskaźnik w województwie małopolskim w 2016 r. były biblioteki, które zbliżyły się do międzynarodowych standardów. Wśród najlepszych znalazły się:

GBP Budzów z/s w Palczy	35
GBP w Michałowicach	25
GBP w Ropie	22
GBP w Bolesławiu (pow. olkuski)	21
GBP w Iwkowej	21

W przeliczeniu na jednego czytelnika w bibliotekach publicznych w Małopolsce w 2016 r. podobnie jak rok wcześniej zakupiono 0,4 wol. książki.

Organizatorzy w 2016 r. zwiększyli dotację na zakup zbiorów dla bibliotek o 1%.

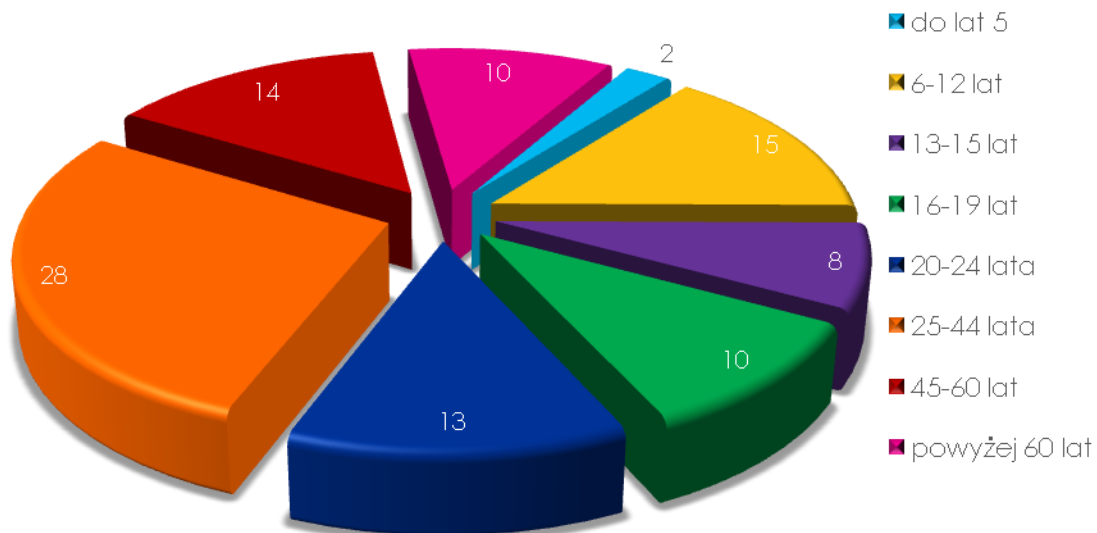
Czytelnictwo

W bibliotekach publicznych województwa małopolskiego w 2016 r. zarejestrowano 654 223 czytelników (19% mieszkańców województwa). Oznacza to spadek liczby czytelników w stosunku do roku poprzedniego o 7 387 (1%).

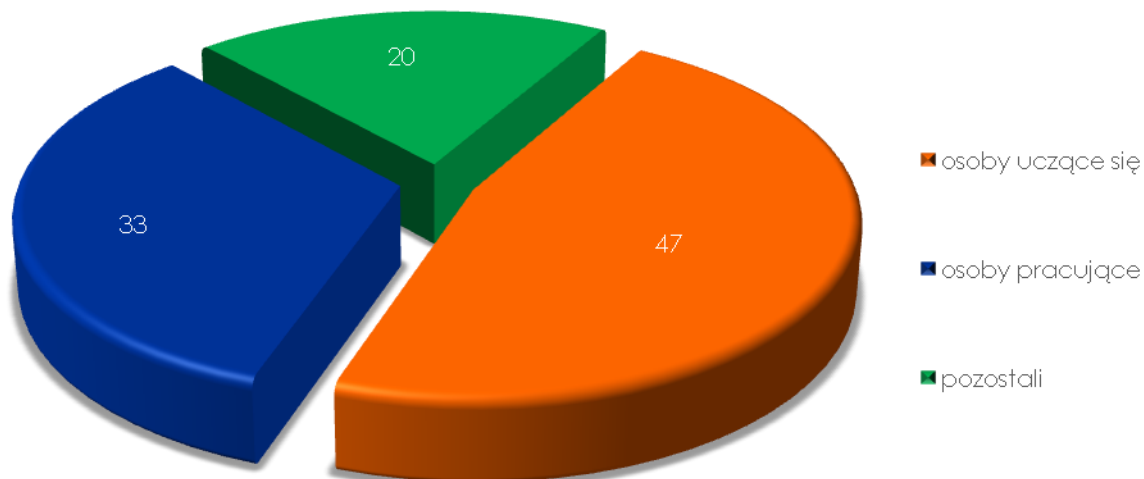
Dominującą kategorią wiekową w bibliotekach publicznych województwa małopolskiego niezmiennie pozostają czytelnicy z przedziału wiekowego 25-44 lata, stanowiący 28% ogółu czytelników.

Wśród kategorii według zajęcia największą grupę niezmiennie stanowią osoby uczące się – 47% czytelników.

Czytelnicy według wieku w 2016 roku (w %)

Czytelnicy według zajęcia w 2016 roku (w %)

W stosunku do roku poprzedniego nie odnotowano znaczących zmian w poszczególnych kategoriach wiekowych czytelników.

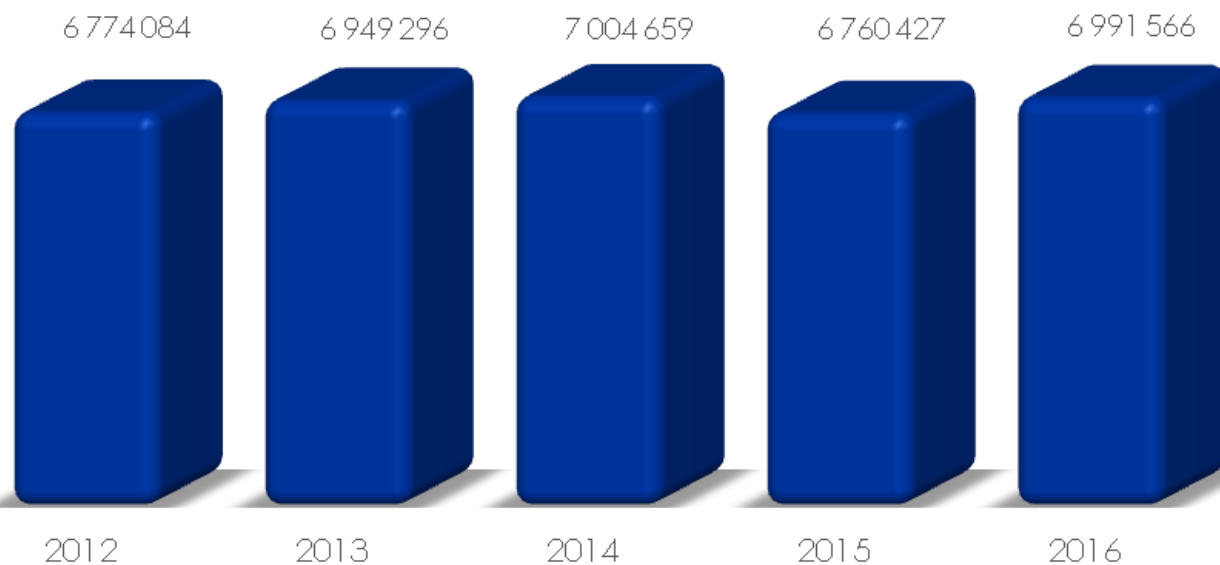
Od kilku lat niezmiennie w MBP w Limanowej odnotowywany jest najwyższy wskaźnik czytelnictwa.

Najwyższy wskaźnik liczby czytelników w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2016 r. odnotowały:

MBP w Limanowej	44
PiMBP w Oświęcimiu	36
PiMBP w Nowym Targu	34
PiMBP w Suchej Beskidzkiej	33,
MBP w Trzebini	33

W 2016 biblioteki publiczne w Małopolsce odnotowały 6 991 566 wizyt korzystających z ich usług, co w przeliczeniu na liczbę czytelników oznacza, że każdy z nich odwiedził bibliotekę 11 razy w ciągu roku. W porównaniu do roku poprzedniego liczba odwiedzin w bibliotekach wzrosła o 231 094 (3%).

Liczba odwiedzin w latach 2012-2016

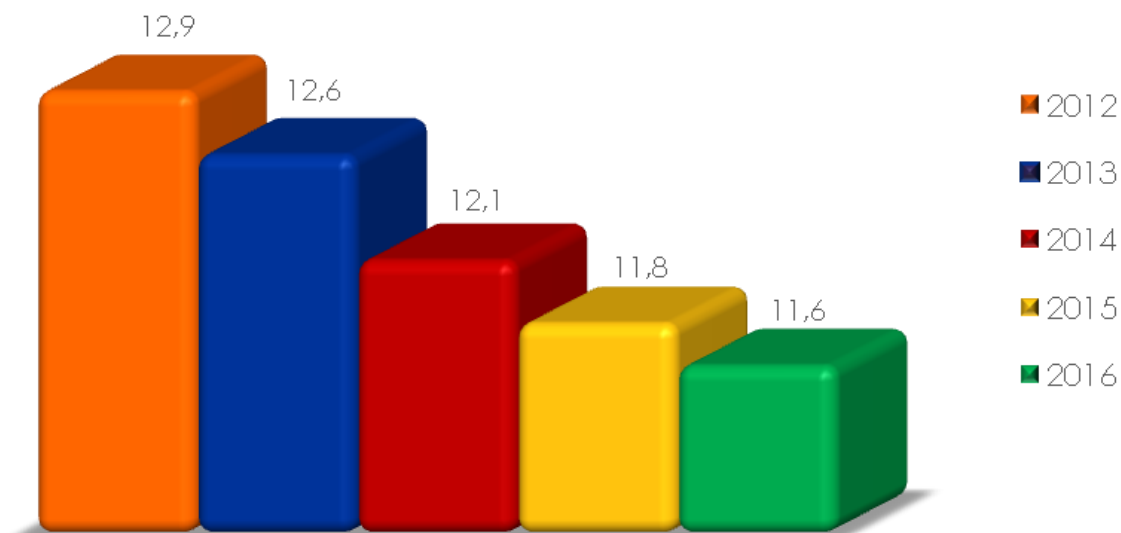
Wypożyczenia

W bibliotekach publicznych województwa małopolskiego w 2016 r. odnotowano: 11 607 512 wypożyczeń materiałów, z czego 10 076 339 to wypożyczenia na zewnątrz, 1 531 173 – udostępnienia na miejscu.

Oznacza to kolejny rok spadku liczby udostępnianych zbiorów – tym razem o 2%. Spadła zarówno liczba dokumentów wypożyczanych na zewnątrz jak i liczba dokumentów udostępnianych na miejscu.

Wypożyczenia materiałów ogółem
w latach 2012-2016 (w mln)

Nie zmienia się struktura udostępnianych zbiorów. Czytelnicy bibliotek publicznych województwa małopolskiego korzystają przede wszystkim z książek – ich wykorzystanie utrzymuje się na poziomie 91% wszystkich udostępnień, na drugim miejscu znajdują się czasopisma – 7% i na końcu zbiory specjalne – 2% udostępnionych materiałów.

Wskaźnik wypożyczeń na stu mieszkańców w 2016 roku wyniósł 344 wol. i zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 9 wol.

Najwyższy wskaźnik wypożyczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowały:

MBP w Grybowie	989,22
GBP w Krościenku	840,84
MiGBP w Krynicy	753,05
MBP w Limanowej	721,20
GCKCiS w Szczurowej	675,01

Obsługa specjalnych grup użytkowników

Zdecydowana większość placówek w województwie małopolskim nie jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomimo prowadzonych remontów czy zmiany lokalizacji placówek nadal jedynie ok. 1/3 posiada udogodnienia służące osobom poruszającym się na wózkach. Około 2% miejsc w czytelniach to stanowiska przystosowane do pracy osób z różnym rodzajem niepełnosprawności, w tym wyposażone w odpowiednie urządzenia (np. dedykowane oprogramowanie, specjalistyczne urządzenia peryferyjne), umożliwiające samodzielne korzystanie ze zbiorów i usług.

Wśród czytelników bibliotek publicznych województwa małopolskiego w 2016 r. 10% stanowiły osoby po 60. roku życia. Biblioteki podejmują szereg działań, mających na celu ułatwienie osobom starszym korzystania ze swoich zbiorów – zapewniają specjalnym grupom czytelników lekturę, dostarczając ją, w razie potrzeby, za pośrednictwem członków rodziny, sąsiadów, bibliotekarzy do domów.

Wiele placówek prowadzi obsługę czytelników niewidomych i słabowidzących udostępniając zbiory książki mówionej. Przy bibliotekach działają związki i stowarzyszenia, które starają się ułatwić swoim członkom dotarcie do interesującej literatury. Biblioteki w Małopolsce współpracują ze świetlicami socjoterapeutycznymi, domami pomocy społecznej, warsztatami terapii zajęciowej, ośrodkami szkolno-wychowawczymi organizując wspólne zajęcia.

Biblioteki gromadzą książki z dużą czcionką, coraz więcej placówek włącza w swoje zbiory audiobooki, na koniec roku 2016 ich stan w bibliotekach publicznych województwa wynosił 105 455 egz. W miarę możliwości finansowych i organizacyjnych biblioteki, obejmujące swoim zasięgiem tereny, na których znajdują się szpitale, prowadzą w nich filie lub punkty biblioteczne.

Do osób niepełnosprawnych kierowana jest również działalność kulturalno-oświatowa bibliotek, w 2016 r. biblioteki zorganizowały 535 imprez o charakterze integracyjnym i aktywnej edukacji skierowanych do osób niepełnosprawnych.

Komputeryzacja bibliotek, e-usługi

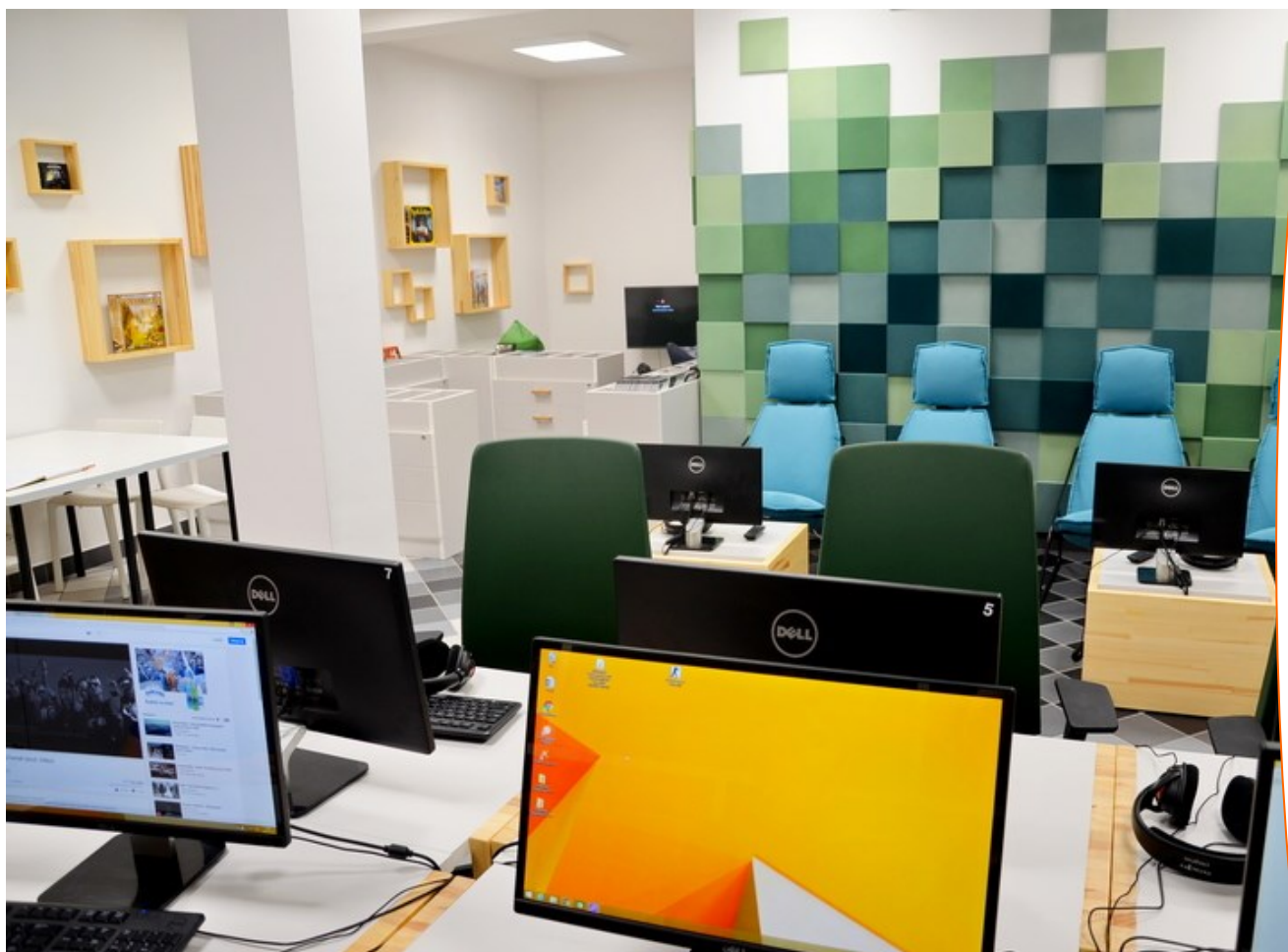
Podstawową usługą elektroniczną świadczoną przez biblioteki jest interaktywny dostęp do katalogów (możliwość zamawiania i rezerwacji materiałów bibliotecznych) oraz komunikowanie się z biblioteką przy pomocy kanałów elektronicznych. Rosnące znaczenie dla kształtowania wizerunku biblioteki ma atrakcyjność jej strony internetowej i aktywność na portalach społecznościowych. Dostrzegając te zależności biblioteki województwa małopolskiego w coraz większym stopniu wykorzystują w swojej działalności e-usługi.

W roku sprawozdawczym w województwie 544 placówki biblioteczne udostępniły katalog on-line. 286 placówek oferowało usługę zdalnej rezerwacji zbiorów, 280 stosowało elektroniczne powiadomianie o terminie zwrotu wypożyczonych materiałów, 259 umożliwiała zdalną prolongatę. 329 placówek posiadało profile na portalach społecznościowych.

6 bibliotek publicznych na terenie województwa prowadziło w 2016 r.

biblioteki cyfrowe:

- WBP w Krakowie – Małopolska Biblioteka Cyfrowa,
- MBP w Gorlicach – Gorlicka Biblioteka Cyfrowa,
- MBP w Tarnowie – Tarnowska Biblioteka Cyfrowa,
- Nowohucka BP – Nowohucka Biblioteka Cyfrowa,
- BP w Tuchowie – Tuchowska Biblioteka Cyfrowa,
- Sądecka BP – Sądecka Biblioteka Cyfrowa.

Na terenie województwa funkcjonowały również katalogi rozproszone, które stanowią drugie, poza katalogami OPAC poszczególnych bibliotek, podstawowe źródło informacji:

- Katalog rozproszony powiatu tatrzańskiego,
- Katalog rozproszony powiatu miechowskiego,
- Katalog rozproszony powiatu olkuskiego,
- Katalog rozproszony powiatu tarnowskiego,
- Katalog rozproszony powiatu gorlickiego,
- Katalog rozproszony powiatu nowosądeckiego,
- Projekt 33 (scalający biblioteki powiatów: gorlickiego, nowosądeckiego, olkuskiego i nowotarskiego),
- Katalog rozproszony powiatu nowotarskiego.

Prócz ww. funkcjonują katalogi rozproszone: Porozumienie Bibliotek Tarnowskich i Fidkar Oświęcimski.

Rok 2016 był kolejnym rokiem funkcjonowania utworzonego w 2013 r. przez WBP w Krakowie konsorcjum bibliotek, które zostało powołane w celu realizacji projektu wspólnego zakupu dostępu do zasobu ebooków (ibuków) oferowanych przez Wydawnictwo Naukowe PWN SA.

Przedłużenie istnienia Konsorcjum o kolejny rok możliwe było dzięki dotacji celowej w wysokości 25 000 zł przyznanej w 2015 r. WBP w Krakowie przez Sejmik Województwa Małopolskiego. Na mocy zawartej 11 grudnia 2015 r. kolejnej rocznej umowy użytkownicy WBP w Krakowie i 46 małopolskich bibliotek publicznych uzyskali roczny dostęp do wybranych ebooków.

Łączna wartość zakupionych dostępów wyniosła 84 590 zł brutto. W ramach zasobu o nazwie *Małopolskie Biblioteki Publiczne* czytelnicy mieli dostęp do 2 202 tytułów.

Należy podkreślić, że rok 2016 był najlepszym w dotychczasowych dziejach ibukowego Konsorcjum. Świadczy o tym nie tylko rekordowa wartość zakupionych ebooków i dostępne statystyki czytelnicze, ale również fakt, iż w skład Konsorcjum weszły biblioteki reprezentujące prawie wszystkie powiaty woj. małopolskiego (zabrakło tylko reprezentantów pow. dąbrowskiego) i były w nim obecne prawie wszystkie biblioteki powiatowe (zabrakło tylko biblioteki z pow. dąbrowskiego i oświęcimskiego). Dostęp do tej usługi otrzymały w 2016 r. biblioteki, w których zarejestrowanych było 2/3 wszystkich czytelników woj. małopolskiego.

Pod koniec 2016 r. podjęte zostały przez WBP w Krakowie kolejne działania w celu kontynuacji projektu wspólnego zakupu ebooków. Dzięki zawartej przez WBP w Krakowie z WN PWN SA kolejnej rocznej umowie, współpraca z bibliotekami w ramach Konsorcjum będzie kontynuowana przynajmniej do końca 2017 r.

W chwili zawarcia kolejnej umowy Konsorcjum obejmowało 35 bibliotek, a wartość zakupionych dostępów do ebooków wyniosła 65 144,99 zł.

Legimi

W 2016 r. na terenie Województwie Małopolskim funkcjonowały dwa konsorcja biblioteczne (odpowiednio koordynowane przez WBP w Krakowie i przez Podgóorską Bibliotekę Publiczną w Krakowie) oferujące czytelnikom dostęp do bazy e-booków Legimi.

W celu poszerzenia dostępnej w bibliotekach oferty książek elektronicznych WBP w Krakowie postanowiła podjąć w 2016 r. działania w celu utworzenia kolejnego, opartego na zasobie innego dostawcy, konsorcjum bibliotecznego. Koncepcja ta mogła być zrealizowana dzięki dotacji celowej przyznanej przez Sejmik Województwa Małopolskiego. Po analizie ofert potencjalnych dostawców usługi, dokonanej wspólnie z zainteresowanymi bibliotekami, WBP w Krakowie postanowiła zawrzeć umowę z firmą Legimi Sp. z o.o. Na mocy zapisów umowy WBP w Krakowie wspólnie z 19 innymi bibliotekami publicznymi województwa małopolskiego wykupiła roczny dostęp do zasobu e-booków liczącego w momencie jej zawarcia ok. 16 000 tytułów. Na koniec roku czytelnicy mieli dostęp do 18 000 e-booków.

Wartość wykupionej usługi wyniosła 36 900 zł brutto (faktycznie jest to poszerzony pakiet Legimi IV dla bibliotek). Kody dostępu do zasobu (1 000) są co miesiąc rozdzielane między biblioteki proporcjonalnie do liczby zarejestrowanych w nich czytelników. Wspólne dla całego konsorcjum statystyki czytelnicze pokazują, że od 1 listopada do 31 grudnia 2016 r. za pomocą kodów przyznanych konsorcjum aktywowano 381 kont czytelniczych, z których otwarto 3 317 książek i wykorzystano 29 615 106 słów z przyznanego konsorcjum limitu 275 000 000 słów do wykorzystania w trakcie obowiązywania zawartej umowy.

Drugie konsorcjum działające w Małopolsce to Konsorcjum Miejskich Bibliotek Publicznych koordynowane przez Podgóorską Bibliotekę Publiczną w Krakowie działającą w imieniu: Krowoderskiej Biblioteki Publicznej, Nowohuckiej Biblioteki Publicznej, Śródmiejskiej Biblioteki Publicznej.

W ramach podpisanej umowy biblioteki uzyskały dostęp do 17 000 e-booków. Liczba logowań wyniosła 27 143, liczba pobrań: 4 952 (dane za listopad-grudzień 2016 r.).

Biblioteki w Małopolsce oferowały dostęp do następujących baz danych:

- Infor-Lex (PiMBP w Brzesku, WBP w Krakowie, PiMBP w Wieliczce);
- System Informacji Prawnej Lex (MBP w Chrzanowie, PiMBP w Olkuszu, WBP w Krakowie);
- Lex Gamma (GBP im. Waśniewskich w Bolesławiu);
- Genealogia Minakowskiego (MBP w Tarnowie, WBP w Krakowie);
- Academica (MBP w Chrzanowie, MBP w Trzebini, Biblioteka Suska, Sądecka BP);
- Serwis HR (WBP w Krakowie);
- Vademecum Głównego Księgowego (WBP w Krakowie);
- Gamma (MBP w Chrzanowie);
- E-gazety (BPMiGU w Muszynie);
- Wolne lektury (PBP w Brniu, SCKiB w Szczucinie, GBP w Bolesławiu, Podgórska BP w Krakowie, Krowoderska BP w Krakowie, GBP w Kamionce Wielkiej, GBP w Korzennej, BPG w Krynicy Zdroju, GBP w Łabowej, GBP w Łososinie Dolnej z/s w Tęgoborzy, BPMiGU w Muszynie, GBP w Nawojowej, BPMiG w Piwnicznej Zdroju, GBP w Podegrodziu, GBP w Rytrze, Sądecka BP, PiMGBP w Starym Sączu, GBP w Gródku n/Dunajcem, MBP w Grybowie, GBP w Grybowie z/s w Stróżach, PiMBP w Miechowie, PiGBP w Jerzmanowicach, GBP w Łącku, OBP w Jabłonce, GBP Lipnicy Wielkie, MBP w Tarnowie);
- Portal w.bibliotece.pl (MBP w Tarnowie, GBP Tarnów w Zgłobicach, MGBP w Ciężkowicach, GBP w Gromniku, GBP w Lisiej Górze, GBP w Pleśnej, MGBP w Radłowie, GBP w Ryglicach, GBP w Rzepienniku Strzyżewskim, GCKiB w Skrzyszowie, GBP w Szerzynch, BP w Tuchowie, GBP w Wierchosławicach, GBP w Zakliczynie, MiGBP w Żabnie oraz większość bibliotek powiatu nowosądeckiego).

Biblioteki w Małopolsce oferowały dostęp i współtworzyły następujące bazy danych:

- Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej – CATL (Wadowicka BP, MBP w Proszowicach, MBP w Chrzanowie, PiMBP w Brzesku, MBP w Trzebini);
- Zbiór linków do stron związanych z Gminą Oleśno (GBP w Oleśnie);
- Dąbrowiana, DŹS, Bibliografia Zawartości Czasopism miasta i gminy Dąbrowa Tarnowska i Bibliografia Zawartości Czasopism za lata 2005-2008 powiatu dąbrowskiego (MBP w Dąbrowie Tarnowskiej);
- Bibliografia ludzi zasłużonych dla regionu (MBP w Limanowej, MB w Mszanie Dolnej, GBP w Łukowicy);
- Bibliografia zawartości lokalnego czasopisma „Radło” (GBP w Radłowie);
- Bibliografia Regionalna Powiatu Chrzanowskiego, Dokumenty Życia Społecznego (MBP w Chrzanowie);
- Bibliografia regionalna, elektroniczny katalog zdjęć osób zasłużonych dla regionu w zbiorach regionalnych (MBP w Limanowej, GBP w Łukowicy, MB w Mszanie Dolnej),
- Bibliografia Małopolski.

Wojewódzki System Bibliografii Regionalnej (SBR)

Bibliografia Małopolski jest częścią ogólnopolskiego systemu bibliografii regionalnych, które pełnią funkcję uzupełniającą w odniesieniu do narodowych wykazów publikacji.

Zawiera opisy wydawnictw treściowo związanych z województwem małopolskim i Małopolską, jako regionem geograficzno-historycznym. Rejestruje: książki – w całości lub tylko częściowo poświęcone Małopolsce (rozdziały, ustępy, rozprawy z prac zbiorowych), mapy; czasopisma, artykuły z czasopism, dokumenty życia społecznego (głównie katalogi wystaw artystycznych i muzealnych, foldery i prospekty turystyczne oraz inne materiały o istotnej wartości informacyjnej), wybrane dokumenty elektroniczne i muzyczne.

W przeważającej większości są to opisy publikacji wydanych po 2000 r.

Bibliografia Małopolski powstała z połączenia baz lokalnych tworzonych w bibliotekach powiatowych województwa małopolskiego z bazą o takiej samej nazwie powstającą w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie i od 2015 r. jest współtworzona przez 25 bibliotek publicznych województwa małopolskiego.

W 2016 r. łącznie do bazy „Bibliografia Małopolski” wprowadzono:

- 22 807 rekordów bibliograficznych nowych (w tym 10 924 – pracownicy WBP w Krakowie),
- 33 106 rekordów wzorcowych haseł przedmiotowych nowych (w tym 24 985 pracownicy WBP w Krakowie),
- 6 220 rekordów wzorcowych haseł formalnych nowych (w tym 4 449 pracownicy WBP w Krakowie).

Wszystkie rekordy wprowadzane przez bibliografów z bibliotek powiatowych (11 883) były przez bibliografów z WBP w Krakowie sprawdzane i akceptowane bądź formułowane były do nich uwagi do uwzględnienia w korekcie przez autorów rekordów.

Do końca grudnia 2016 r. zanotowano 33 798 odstępów i 3 145 unikalnych użytkowników.

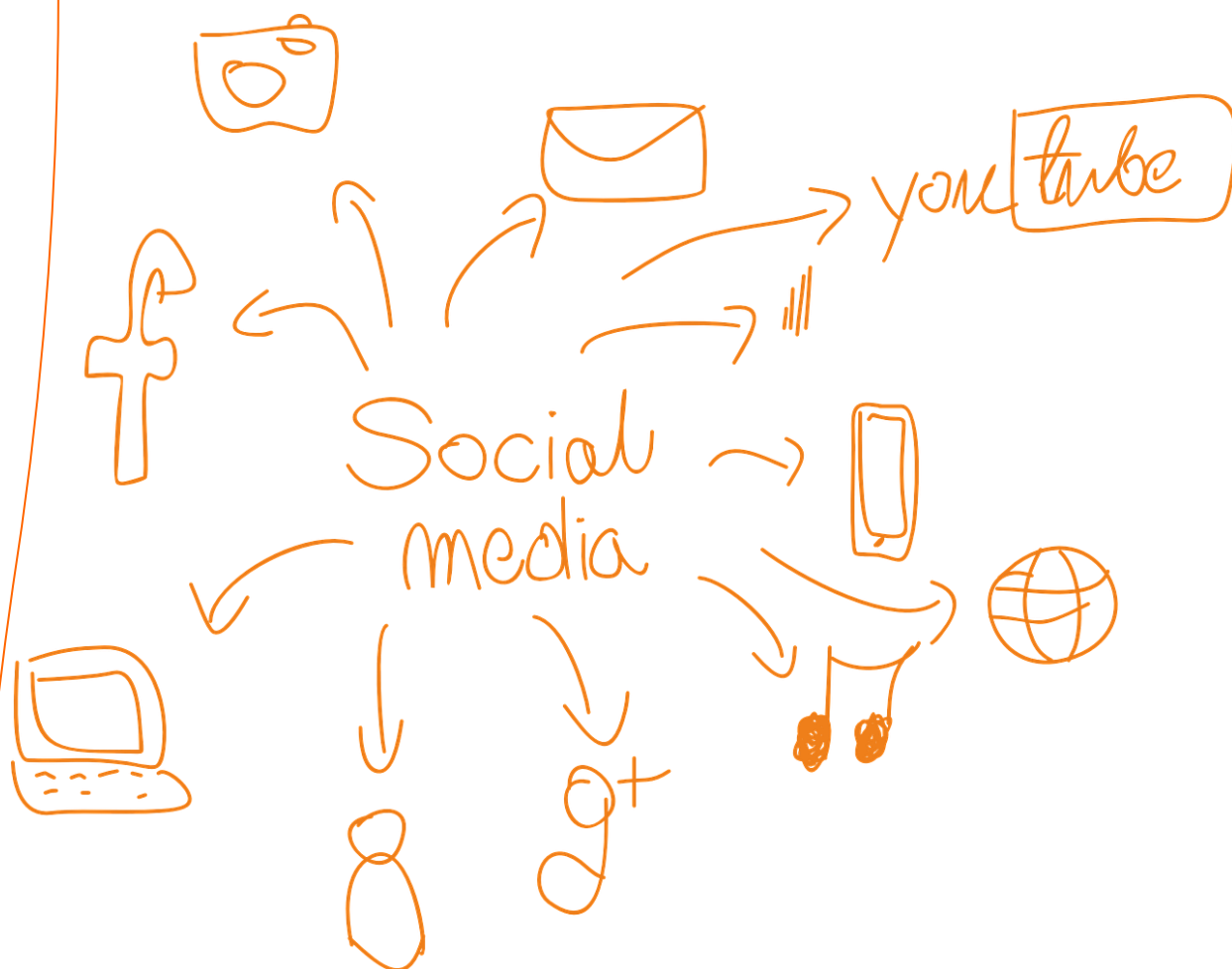
Wykaz bibliotek współtworzących „Bibliografię Małopolski”

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Wiktora w Bochni

- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Brzesku
- Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie
- Powiatowa Biblioteka Publiczna [w Dąbrowie Tarnowskiej] z/s w Brniu
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach
- Śródmiejska Biblioteka Publiczna w Krakowie
- Nowohucka Biblioteka Publiczna w Krakowie
- Podgórska Biblioteka Publiczna w Krakowie
- Krowoderska Biblioteka Publiczna w Krakowie
- Powiatowa i Gminna Biblioteka Publiczna w Jerzmanowicach
- Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Fihel w Miechowie
- Miejska Biblioteka Publiczna w Myślenicach
- Miejska Biblioteka Publiczna w Nowym Targu
- Miejska Biblioteka Publiczna w Olkuszu
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Łukasza Górnickiego Galeria Książki w Oświęcimiu
- Miejska Biblioteka Publiczna w Proszowicach
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie
- Sądecka Biblioteka Publiczna
- Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. W. Bazieliha w Starym Sączu
- Biblioteka Suska im. dra Michała Żmigrodzkiego
- Wadowicka Biblioteka Publiczna
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Wieliczce
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Zakopanem
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

Portale społecznościowe

Biblioteki w Małopolsce komunikują się z użytkownikami poprzez profile na portalach społecznościowych tj.: Facebook, Google+, YouTube, Twitter. Aktywność ta pozwala szybko i skutecznie przekazywać grupie odbiorców ważne informacje dotyczące bieżącej działalności. Istotne wiadomości docierają w ten sposób nie tylko do użytkowników aktualnie zarejestrowanych w bibliotece, ale szerokiego grona internautów. Zamieszczane są na nich informacje na temat nowości w bibliotekach, o zbliżających się wydarzeniach kulturalnych, relacje z tych wydarzeń, ciekawostki i konkursy.

Biblioteki w Małopolsce wykorzystują media społecznościowe do budowania społeczności wokół biblioteki. Na szczególną uwagę zasługuje MBP w Gorlicach, która prowadzi kanał w serwisie YouTube, w którym opublikowano do końca 2016 r. 8 unikatowych materiałów promocyjnych i dokumentalnych, które zanotowały łącznie 141 074 wyświetlenia. Kanał obserwuje 324 użytkowników.

Placówki przygotowują także newslettery regularnie rozsyłane do użytkowników, zawierające informacje na temat oferty kulturalnej i edukacyjnej (m.in.: MBP w Gorlicach, WBP w Krakowie).

E-usługi znajdują zastosowanie również w prowadzonej działalności edukacyjnej bibliotek. W 2016 r. realizowane były następujące kursy e-learningowe:

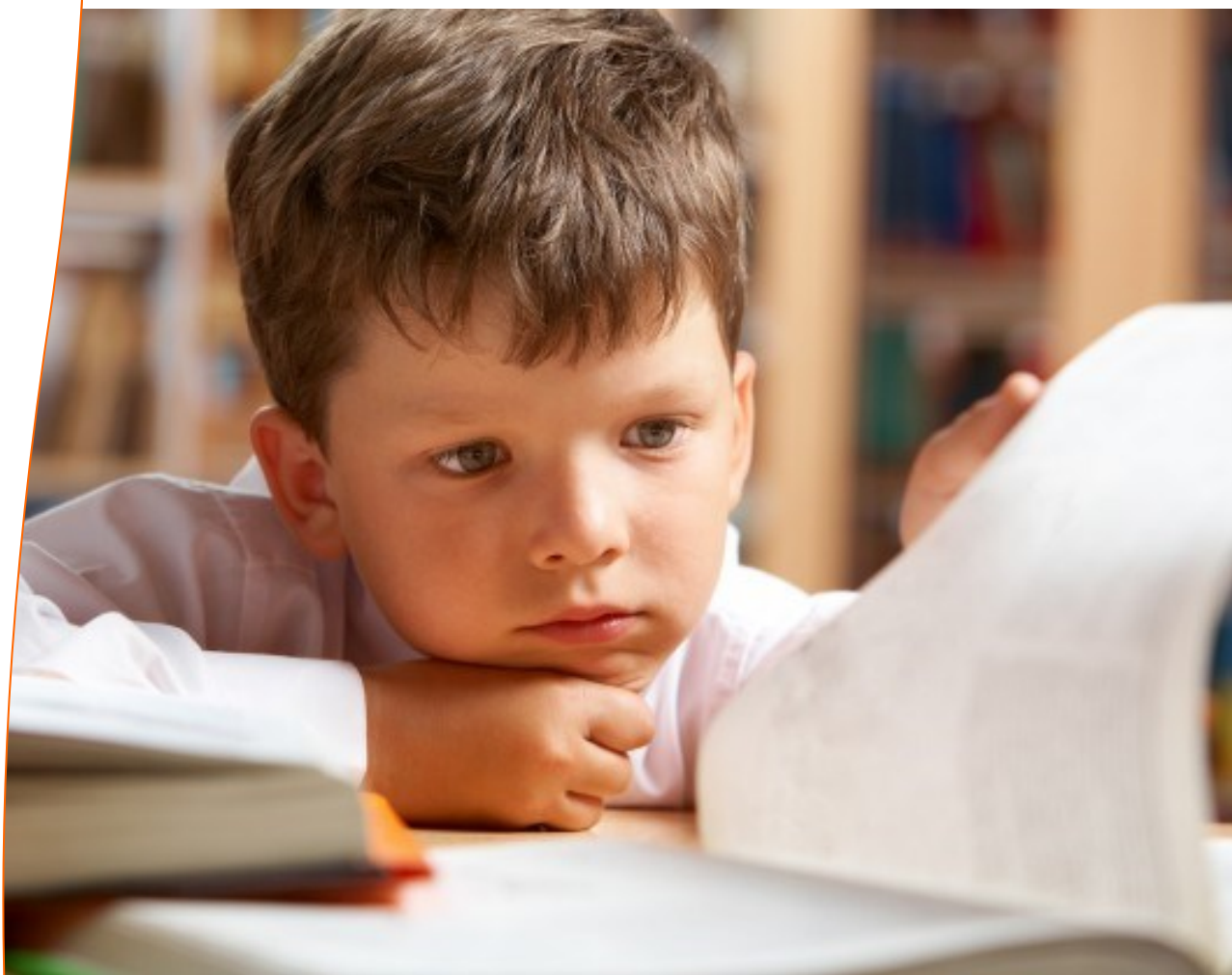
- kursy oferowane przez FunMedia – kursy językowe (FunEnglish, Angielski123, Niemiecki123, Hiszpański123, Francuski123, Włoski123), kursy specjalistyczne (Pisz123, Photoshop123, Pamiętaj123, Masaż123, Fotografia123) oraz kurs Megamatmy oferowany przez spółkę Megawiedza. Dostęp do pakietu bądź części mają m.in.: MBP w Andrychowie, MBP w Libiążu, BP w Kalwarii Zebrzydowskiej, GBP w Kościelisku, MBP w Limanowej, MBP w Tarnowie, BP w Niepołomicach, PiMBP w Wieliczce wraz z filiami, BPG Krynicy-Zdroju, GBP w Kamionce Wielkiej, PiMGBP w Starym Sączu, Sądecka BP, GBP w Słaboszowie, GBP w Waksmundzie, GBP w Kluszkowcach, Orawska BP w Jabłonce, MBP w Oświęcimiu, WBP w Krakowie.
- dostęp do kursów językowych oferowanych na platformie Lerni umożliwiają m.in. MBP w Libiążu i MGBP w Piwnicznej.

Biblioteki prowadzą blogi (m.in. GBP w Ryglicach i Zgłobicach), posiadają konta w portalu społecznościowym w.bibliotece.pl, w którym publikują informacje o aktualnych i planowanych wydarzeniach oraz recenzje nowości książkowych (m.in. MBP w Gorlicach, Podgórska BP w Krakowie, Sądecka BP, MBP w Limanowej, MB w Mszanie Dolnej, GBP w Dobrej, GBP w Jodłowniku, GBP w Kamienicy, GBP w Laskowej, GBP w Starej Wsi, GBP w Niedźwiedziu, GBP w Słopnicach, GBP w Tymbarku, GBP w Łukowicy, GBP w Kasince Małej, MBP w Nowym Targu, GBP Nowy Targ z/s w Waksmundzie, GBP w Rabie Wyżnej, wszystkie biblioteki powiatu tatrzańskiego i większość bibliotek powiatu nowosądeckiego).

Wiele bibliotek w Małopolsce oferuje usługę *Zaproponuj książkę*, gdzie poprzez formularz elektroniczny czytelnicy mogą zgłaszać propozycję do zakupów oraz *Zapytaj bibliotekarza*. Ponadto GBP w Gręboszowie oferuje usługę „Masz głos”, dzięki której poprzez formularz on-line czytelnicy sugerują jak można ulepszyć pracę biblioteki.

Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą i inwestycje - udział w programach, grantach, sponsoring itp.

Biblioteki publiczne województwa małopolskiego wykorzystują możliwości poprawy jakości pracy i poszerzenia oferty usług poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Wszystkie biblioteki w województwie dokonują zakupu zbiorów w ramach Programu Operacyjnego MKiDN „Zakup nowości wydawniczych”, wszystkie pozyskują również zbiory przekazywane w formie darów (od osób prywatnych, wydawnictw, stowarzyszeń itp.). Wartość pozyskanych środków w ramach różnych programów MKiDN wyniosła 3 488 329 zł. W miarę możliwości biblioteki wypracowują własne środki – są to np. opłaty za wynajęcie sal czy usługi reprograficzne.

Programy, w których w 2016 r. uczestniczyło wiele bibliotek publicznych to m.in.:

Kraszewski. Komputery dla Bibliotek 2016

Zadaniem programu jest podniesienie standardów bibliotek przez wyposażenie ich w nowoczesny sprzęt komputerowy, dzięki czemu umożliwione zostało korzystanie z zasobów cyfrowych, a bibliotekarzom katalogowanie zbiorów bibliotecznych i udostępnianie ich on-line.

Infrastruktura bibliotek 2016-2020

Program ma na celu przekształcenie bibliotek gminnych w nowoczesne centra dostępu do wiedzy, kultury, ośrodki życia społecznego. Przykłady realizacji programu przez małopolskie biblioteki na str. 33.

Dyskusyjne Kluby Książki

W 124 placówkach w województwie małopolskim realizowany był projekt Dyskusyjne Kluby Książki. W 2016 r. w Małopolsce funkcjonowało 140 klubów.

O finansach... w bibliotece IV edycja

Istotą programu realizowanego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, będącego częścią Programu Rozwoju Bibliotek, jest edukacja finansowa osób dorosłych, przede wszystkim po 50. roku życia. Program realizowany przy współpracy z Narodowym Bankiem Polskim.

Sytuacja zawodowa bibliotekarzy

W 2016 r. w bibliotekach publicznych województwa małopolskiego na stanowiskach bibliotekarskich zatrudnionych było 1 471 osób. W stosunku do roku poprzedniego oznacza to wzrost o 32 osoby.

80% pracowników na stanowiskach merytorycznych legitymowało się wykształceniem bibliotekarskim, z czego: 54% posiadało wykształcenie wyższe, a 26% średnie. Pracownicy bibliotek publicznych brali udział w różnego rodzaju szkoleniach – łącznie w 2016 r. 3 806 bibliotekarzy zrealizowało 23 274 godziny szkoleń.

Poziom wynagrodzenia bibliotekarzy bibliotek publicznych Małopolski w dalszym ciągu kształtuje się zdecydowanie poniżej średniej krajowej. Średnia płaca brutto pracowników na stanowiskach bibliotekarskich w 2016 r. wyniosła 2 995 zł.

Realizacja budżetów partycypacyjnych w bibliotekach publicznych w 2016 r.

Funkcjonowanie budżetów partycypacyjnych jest zjawiskiem stosunkowo nowym. W 2016 r. odbyła się I Edycja Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego. Budżet realizowany na poziomie regionalnym umożliwił uczestnictwo w przedsięwzięciu zarówno mieszkańcom większych miejscowości, jak i mniejszych gmin.

W województwie małopolskim w 2016 r. realizowanych przez biblioteki było 7 projektów w ramach budżetów partycypacyjnych:

- WBP w Krakowie jako operator wyznaczony przez Marszałka Województwa realizowała w 2016 r. część pierwszą projektu „Z gwiazdami zaczytani” w ramach I edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego. Projekt jest skierowany do społeczności trzech sąsiadujących powiatów: tarnowskiego, brzeskiego i dąbrowskiego i ma na celu zwiększenie uczestnictwa w kulturze poprzez organizację spotkań autorskich, koncertów oraz zakup nowości wydawniczych do 4 bibliotek: w Radłowie, Borzęcinie, Dąbrowie Tarnowskiej i Żabnie. Ogólna wartość projektu wynosi 300 000 zł, w 2017 r. będzie realizowana część druga. W 2016 r. w 4 bibliotekach odbyły się łącznie 24 spotkania ze znanymi i lubianymi osobami, które zgromadziły 2 860 uczestników. Ponadto WBP w Krakowie zakupiła dla bibliotek 4 769 vol. zbiorów.
- W Nowohuckiej BP zrealizowano projekt „Słowo oknem na świat” o wartości 4 000 zł. Projekt zakładał zakup nowości wydawniczych w tym, książek obyczajowych, sensacyjnych, popularnonaukowych oraz książek dla dzieci.
- W Podgórskiej BP zrealizowano projekt „Przyjemne z pożytecznym – biblioteka dla ciebie”, którego wartość wyniosła 10 500 zł. W 2016 r. wykonano część zadania w zakresie: zakupu nowości wydawniczych, literatury obcojęzycznej i audiobooków, organizacji spotkań autorskich i przedstawień teatralnych dla dzieci oraz zakupu materiałów eksploatacyjnych.

- PiMBP w Olkuszu otrzymała w 2016 r. w ramach Budżetu Obywatelskiego Olkusza 2016, 20 000 zł na zakup i dostawę książek do Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olkuszu.
- W MBP w Bukownie w ramach budżetu obywatelskiego zrealizowano zadanie pt. „Sieć wsparcia dla dziecka niepełnosprawnego i jego rodziny poprzez utworzenie punktu terapeutyczno-edukacyjnego w Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz cykl spotkań integracyjno-terapeutycznych w przestrzeni publicznej” Stowarzyszenia Dobroczynnego „Res Sacra Miser”.
- W BP w Niepołomicach zrealizowano dwa projekty na łączną kwotę 4 300,00 złotych – program terapeutyczny „Być kobietą, być kobietą” oraz zakupiono nowości wydawnicze.

W żadnej z bibliotek województwa małopolskiego nie odnotowano zjawiska zmniejszenia budżetu organizatora w związku z udziałem w projekcie, biblioteki nie odnotowały również problemów związanych z ich realizacją.

Inwestycje, modernizacje, zmiany w infrastrukturze bibliotek publicznych

W wielu małopolskich bibliotekach publicznych przeprowadzono w ubiegłym roku remonty, adaptacje i modernizacje pomieszczeń oraz budynków bibliotecznych (zmiana mebli, malowanie, ułożenie podłogi, wykonanie instalacji elektrycznej, termoizolacja itp.). Inwestycje te głównie wpływały na zmianę wizualnego i estetycznego wyglądu placówek, natomiast nie zawsze pociągały za sobą powiększenie powierzchni.

- W MBP w Libiążu (pow. chrzanowski) wykonano termomodernizację budynku, koszt inwestycji wyniósł 85 641,31 zł. Środki pieniężne przeznaczone na zadanie stanowiły dotację celową Urzędu Miejskiego w Libiążu.
- W MiGBP w Bieczu (pow. gorlicki) przeprowadzono rozbudowę. Dobudowany budynek, został wyposażony w salę konferencyjną, zamontowano windę z przeznaczeniem dla oddziału dla dzieci. Ponadto wyremontowano i zmodernizowano istniejące pomieszczenia, powiększono wypożyczalnię dla dorosłych oraz utworzono mediatekę. Odnowiono zabytkowe piwnice z przeznaczeniem na czasowe wystawy i miejsce kameralnych wieczorów poezji. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 2 665 822,00 zł. Źródłami finansowania opisanej inwestycji były: program MKiDN – Infrastruktura Bibliotek (1 996 650,00 zł), wkład własny w postaci wkładu rzeczowego (o wartości 12 100,00 zł) oraz finansowego (657 072,00 zł).
- W Krowoderskiej BP przeniesiono 2 filie do jednego budynku, gdzie wykonano generalny remont z dostosowaniem dla potrzeb osób niepełnosprawnych (szerokie drzwi, podjazd, miejsce przy komputerze, toaleta), a także innymi udogodnieniami, takimi jak: duża wypożyczalnia dla dorosłych i dzieci, miejsce do karmienia niemowląt, przewijak, kąciaki: zabaw dla dzieci, kawowy, czytania prasy oraz stanowiska komputerowe. Całkowity koszt remontu wyniósł 162 240,00 zł. Środki finansowe pochodziły z własnego budżetu.

- GBP w Rzeszawie (pow. bocheński) została przeniesiona do wyremontowanego przez gminę lokalu. Natomiast w Filii w Krzeczowie poszerzono lokal i wyposażono kącik dla najmłodszego czytelnika.
- W Nowohuckiej BP przeprowadzono generalny remont Oddziału dla Dorosłych Filii nr 4, podczas którego przebudowano instalację elektryczną i teleinformatyczną, wymieniono drzwi, przebudowano instalację wodno-kanalizacyjną, zamontowano dodatkową balustradę przy schodach, pomalowano pomieszczenia, wymieniono podłogę na parterze, zaadaptowano pomieszczenie gospodarcze na drugą toaletę. Koszty remontu wraz z projektem aranżacji wnętrza, nadzorem budowlanym oraz projektem i nadzorem elektrycznym wyniosły 184 033,82 zł. Do filii zakupiono również meble o wartości 43 919,82 zł. W Filii nr 3 wykonano remont, polegający na przebudowie instalacji teletechnicznej i elektrycznej, zamontowano klimatyzację, przearanżowano pomieszczenie usuwając ściankę między Oddziałem dla Dzieci a Oddziałem dla Dorosłych, a także pomalowano pomieszczenia. Koszt remontu wraz z projektem aranżacji wnętrza i nadzorem budowlanym wyniósł 47 120 46 zł. Do Filii nr 3 zakupiono meble o wartości 35 198,73 zł. W Filii nr 9 wyremontowano hol, w którym pomalowano ściany oraz położono terakotę. Koszt prac wyniósł 12 097,58 zł. Ponadto do Filii nr 6 zakupiono regał na audiobooki, szafę aktową oraz szafki gospodarcze o wartości 5 000,00 zł. Do Filii nr 10 zakupiono 3 regały o wartości 2 686,32 zł.

- W Podgórskiej BP zmodernizowano zabytkowy budynek stanowiący siedzibę dyrekcji PBP oraz Czytelnię Informacyjno-Bibliograficzną w Filii nr 13. Pierwszy etap inwestycji obejmował wykonanie dokumentacji projektowej, uzyskanie pozwolenia na rozbudowę i pozwolenia konserwatorskiego. W ramach modernizacji wyremontowano piwnicę, schody i tarasy zewnętrzne, wymieniono stolarkę zewnętrzną. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 624 999,99 zł. Środki pieniężne stanowiły dotację Urzędu Miasta Krakowa.
- MBP im. ks. Jana Kruczka w Myślenicach wyremontowała siedzibę Filii Bibliotecznej w Krzyszkowicach. Przystosowano lokal na potrzeby biblioteki (wyburzenie ścian, wymiana posadzki, wymiana centralnego ogrzewania i stolarki, zmiana instalacji elektrycznej, malowanie oraz zakup regałów). Całkowity koszt inwestycji wyniósł 50 391,00 zł. Środki finansowe stanowiły dotację z Urzędu Miasta i Gminy Myślenice.
- W PiMGBP w Starym Sączu w 2016 r. rozpoczęła adaptację wraz z rozbudową zabytkowego budynku na potrzeby Biblioteki. Przewidywany koszt zadania to 3 092 300,00 zł (wkład własny w wysokości 1 092 300,00 zł oraz dotacja z Instytutu Książki z Programu Wieloletniego Kultura, Priorytetu Biblioteka+ Infrastruktura bibliotek – 2 000 000,00 zł).

- W GBP w Waksmundzie (pow. nowotarski) rozbudowano i wyremontowano oraz wyposażono pomieszczenia Filii w Nowej Białej. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 487 174,70 zł. Źródłami finansowania były: Urząd Gminy Nowy Targ (122 177,70 zł) oraz MKiDN (364 997,00 zł).
- W GBP w Kluszkowcach (pow. nowotarski) rozbudowano i wyremontowano oraz wyposażono pomieszczenia Filii w Sromowcach Wyżnych. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 450 750,18 zł. Źródłami finansowania były: Urząd Gminy Czorsztyn (149 182,18 zł) oraz MKiDN (301 568 zł).
- W Orawskiej BP w Jabłonce zakupiono wyposażenie dla biblioteki. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 27 000,00 zł. Źródłami finansowania były: Urząd Gminy Jabłonka (7 000 zł) oraz MKiDN (20 000 zł).
- W MBP w Wolbromiu (pow. olkuski) zakupiono system zabezpieczeń księgozbioru. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 20 220,00 zł, środki finansowe stanowiły dotację celową Urzędu Miasta.
- W GBP Stryżawie (pow. suski) zabudowano pion kanalizacji sanitarnej. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 2 000 zł. Środki pochodziły z budżetu jednostki.
- W Bibliotece Suskiej im. dra Michała Żmigrodzkiego przeprowadzono generalny remont pomieszczeń administracyjnych (malowanie, wymiana wykładzin, przebudowa sieci teleinformatycznej, wymiana mebli). Całkowity koszt inwestycji wyniósł 16 000,00 zł. Środki finansowe pochodziły z budżetu jednostki, a także z dotacji Gminy Sucha Beskidzka.
- W MGBP w Radłowie (pow. tarnowski) Filię w Marcinkowicach rozbudowano o salę multimedialną, pomieszczenie dla dzieci, czytelnię i balkon dla czytelników oraz taras. Przeprowadzono także termoizolację budynku. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 330 000,00 zł. Źródłami finansowania były: program MKiDN „Infrastruktura kultury” (250 000,00 zł) oraz dotacja Gminy Radłów (80 000 zł). Ponadto w listopadzie 2016 r. do MKiDN złożony został wniosek o dofinansowanie rozbudowy i termoizolacji budynku Biblioteki Gminnej w Skrzyszowie, z założeniem rozpoczęcia inwestycji w 2017 r.
- W MBP w Tarnowie przeprowadzono prace remontowe polegające na: wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w Filii nr 18 (dotacja celowa Urzędu Miasta Tarnowa w wysokości 20 600 zł), jak również remont pomieszczeń sanitarnych wraz z wykonaniem wentylacji w budynku biblioteki przy ul. Staszica (dotacja celowa Urzędu Miasta Tarnowa w wysokości 30 000 zł).

- W GBP w Spytkowicach (pow. wadowicki) zaadaptowano dodatkowe pomieszczenie dla Filii w Ryczowie o powierzchni 40 m². Prace remontowe (gipsowanie, malowanie, ułożenie podłogi, wykonanie instalacji elektrycznej, komputerowej oraz sanitariatów, połączenie pomieszczenia z poprzednim lokalem) wykonał Urząd Gminy (17 506,55 zł). Natomiast wyposażenie zakupiła GBP w Spytkowicach (4 108,77 zł). Przeznaczeniem opisanego pomieszczenia jest wypożyczalnia dla dzieci oraz czytelnia z trzema stanowiskami komputerowymi z dostępem do internetu. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 21 615,32 zł.
- W PiMBP w Wieliczce przeprowadzono dwie inwestycje: remont pomieszczenia i zakup nowego wyposażenia do działu gromadzenia opracowywania księgozbioru (13 880,00 zł środki własne oraz dotacja organizatora), remont lokalu bibliotecznego filii bibliotecznego w Węgrzcach Wielkich (23 560,00 zł, środki finansowe własne oraz dotacja organizatora).

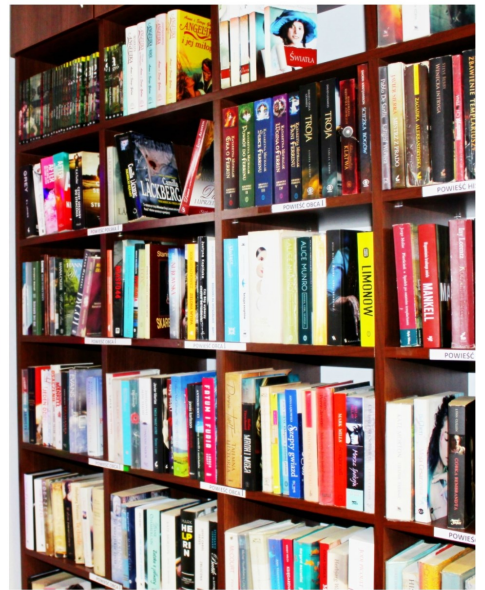
Inne, wybrane wskaźniki czytelnictwa:

Średnio w 2016 r. każdy mieszkaniec województwa małopolskiego 2 razy odwiedził bibliotekę.

Na każdego mieszkańca województwa małopolskiego przypadają w 2016 r. 3 książki zgromadzone w bibliotekach publicznych, na każdego czytelnika zarejestrowanego w bibliotece – 17 książek.

Średnio jeden czytelnik wypożyczył w 2016 r. w bibliotekach publicznych w Małopolsce 18 wol.

REGION
OBRAZ, Gorlicki
DOROŚLI WIELICKI
KRAKOWSKIKATALOGI
Dąbrowski BEZPŁATNE
CZASOPISMA
INFORMACJA
AUDIOBOOKI
Myślenicki
MAŁOPOLSKA
EDUKACYJNE
EDUKACJA
KAPITAŁ
ZABAWY
MUZYKA
BADANIA
AUTORZY SĄCZ
KWERENDY
Miechowski
WARSZTATY
INTEGRACJA
DZIECI
CHRYZANOWSKI
TARNOWSKI
FILMY
Brzeski
Limanowski

KULTURA
KRAKÓW
BOCHEŃSKI
OPRACOWANIE
BAZYLAKTYWNOŚĆ
NOWOSĄDECKI
CZYTELNICZTWO
OŚWIECIMSKI
DĄBROWSKI
WARSAWIA
DABROWSKI
Miechowski
WARSZTATY
INTEGRACJA
DZIECI
CHRYZANOWSKI
TARNOWSKI
FILMY
Brzeski
Limanowski

BOCHEŃSKI
OPRACOWANIE
TARNÓW
DIGITALIZACJA
GRYTA TRZAŃSKI
INFEBROKERING
Krakowski
KSIĄŻKI
MYŚLENICKI
BRZESKI
INTELEKTUALNY
PROSZOWICKI
NOWOTARSKI
PARTNERSTWO
LIMANOWSKI
ZAWODOWA
MŁODZIEŻ
SPOTKANIA
GORLICKI
KOMIKSY

Chrzanowski
WADOWICKI
SENIORZY
BIBLIOTEKA
ARTETEKA
BIZNESNAUKA
MIECHOWSKI
CHRYZANOWSKI
TARNOWSKI
FILMY
Brzeski
Limanowski

Bocheński
DANYCH
Kraków
OLKUSKINOWY
SŁOWO

